

Міністерство освіти і науки України
Кафедра політичних наук і права
Рада молодих вчених Університету Ушинського
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і
молодих вчених

V Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та
молодих вчених

«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»

22 травня 2025 року

м. Одеса

УДК: 32+316]-043.86:3.073:001.891

C91

**Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського» (протокол № 17 від 26 червня 2025 року)**

C91 «Сучасні виклики соціально-політичного розвитку: політико-правові та соціально-економічні виміри» [Електронний ресурс] : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Одеса, 22 травня 2025 р.) / за заг. ред. д. політ. н. С. М. Наумкіної, к. політ. н. С. А. Дмитрашко, к. політ. н. І. І. Пронози. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2025. 121 с.

22 травня 2025 року у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» проведено V Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів та молодих вчених, в якій взяли участь представники закладів вищої освіти України, студенти, магістри, аспіранти та докторанти.

До збірника увійшли тези доповідей з актуальних питань політичного процесу України та світу, міжнародних відносин та дипломатії.

Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, студентам, магістрам, аспірантам, докторантам та всім, хто цікавиться питаннями політичної науки, дипломатії та права.

Мужеляк Юлія	ІНСТИТУЦІЙНІ ЗМІНИ, ВНЕСОК У ПЕРЕМОГУ І ВІДБУДОВУ ЛІНГВОМАНІПУЛЯЦІЯ В УКРАЇНСЬКОМУ МЕДІАПРОСТОРІ: СТРАТЕГІЇ ТА РИЗИКИ	98
Наумкіна Світлана Уцеховський Максим	КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО МОДЕЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	101
Хлівнюк Тетяна Варешкіна Марія	ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	106

НАПРЯМ 3

КУЛЬТУРНА ТА ОСВІТНЯ ДИПЛОМАТІЯ ЯК ЧИННИКИ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ В СВІТІ

Бондаренко Андрій	КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ УКРАЇНИ: ВІД ІСТОРИЧНИХ ВИТОКІВ ДО ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	110
Піскун Катерина	КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ SOFT POWER ДЕРЖАВИ	115

Список використаних джерел:

1. Ющенко М. О. Мовні стратегії маніпулювання в українському медіапросторі. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2023. Т. 71. С. 58–66.
2. Гудименко Т. А. Візуально-вербальна маніпуляція у медіатекстах: тенденції 2022 року. *Вісник КНУ імені Шевченка. Серія: Журналістика*. 2022. №1 (44). С. 32–37.
3. Сорока Л. А. Когнітивні фрейми в сучасній українській журналістиці. *Проблеми семантики слова, речення і тексту*. 2022. №30. С. 141–147.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО МОДЕЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Світлана НАУМКІНА

доктор політичних наук професор,
завідувач кафедри політичних наук і права
Університет Ушинського, м. Одеса

Максим УЦЕХОВСЬКИЙ

Студент 3 курсу спеціальності 052 «Політологія»
Університет Ушинського, м. Одеса

Соціально-економічний розвиток України в умовах євроінтеграційних процесів потребує впровадження комплексного підходу до моделювання стратегічних орієнтирів на основі принципів сталості, інклюзивності та адаптивності. У зв'язку з масштабними трансформаціями, що відбуваються в економічній, правовій та соціальній сферах, особливої актуальності набуває завдання формування ефективної системи прогнозування та оцінювання впливу інтеграційних процесів на динаміку розвитку країни [1].

Процес європейської інтеграції виступає не лише стратегічною ціллю, а й каталізатором соціально-економічних трансформацій для країн, що прагнуть до членства в ЄС. Особливо актуальним це питання є для України, яка в останні роки не лише здобула статус країни-кандидата, але й зіштовхнулася з безпрецедентними викликами – війною, масовими руйнуваннями інфраструктури та глибокими змінами в політико-економічному середовищі. У цих умовах формування концептуальної моделі соціально-економічного розвитку потребує нової парадигми – такої, що здатна забезпечити як адаптацію до стандартів ЄС, так і внутрішню стійкість, інклюзивність, інноваційність.

Моделювання розвитку в умовах євроінтеграції не може зводитися до механічного запозичення зовнішніх схем. Воно має ґрунтуватися на переосмисленні національних ресурсів, потреб і загроз, а також інтегрувати загальноєвропейські принципи сталості, ринковості, правової визначеності та інституційної спроможності. Таким чином, модель розвитку має бути комплексною, багатовекторною та еволюційною, з можливістю адаптації до динамічних змін зовнішнього середовища [Див.: 2; 3].

Одним із фундаментальних підходів до моделювання є цілеспрямована політика економічної модернізації, яка базується на стратегії доганяючого розвитку. Її мета – не лише наздогнати середні показники ЄС, а й закласти основи довгострокової конкурентоспроможності. У цьому контексті особливу роль відіграють:

- залучення зовнішніх і внутрішніх інвестицій;
- цифровізація виробничих і адміністративних процесів;
- технологічний апгрейд підприємств;
- розбудова транспортної, енергетичної та логістичної інфраструктури.

Цей підхід орієнтований на кількісне зростання ВВП, підвищення продуктивності та залучення до глобальних ланцюгів доданої вартості, але в

українських умовах він мусить враховувати вплив воєнного фактора та необхідність інтеграції безпекових компонентів [4].

Інституціональна модернізація – ключ до стійкості. Висока якість управління, незалежність судової системи, спроможність протидіяти корупції – це не лише умови вступу до ЄС, а й фактори внутрішньої легітимності. В контексті моделювання це означає:

- перехід до принципів Good Governance;
- запровадження електронного урядування;
- управління публічними фінансами відповідно до стандартів ЄС;
- забезпечення громадського контролю.

Ефективність інституцій прямо впливає на економічне зростання, соціальну згуртованість та довіру з боку міжнародних донорів і приватного капіталу.

Європейський правовий і нормативний каркас (*Acquis Communautaire*) – не лише стратегія, а й інструмент. Він надає конкретні параметри для реформ через імплементацію законодавства ЄС. Цей процес охоплює: гармонізацію норм у сфері енергетики, торгівлі, довкілля, соціальної політики; структурну перебудову економіки під єдиний ринок; адаптацію ринку праці до вимог мобільності, гнучкості та рівності.

Особливо важливим стає дотримання принципів Європейського зеленого курсу та цифрового переходу – вимог, які стають дедалі жорсткішими для всіх членів і кандидатів ЄС.

Моделі розвитку більше не можуть базуватись лише на економічному зростанні. Вони повинні гарантувати сталість, інклюзію та екологічну відповідальність. Цей підхід передбачає, перш за все: мінімізацію екологічного сліду виробництва; розвиток зеленої енергетики; підтримку малого й середнього бізнесу; посилення соціальної мобільності, гендерної рівності та доступу до якісних публічних послуг.

З огляду на це, надзвичайно важливо враховувати досвід ЄС у формуванні політик, орієнтованих на сталий розвиток, і водночас адаптувати його до потреб воєнної та післявоєнної України.

Євроінтеграція стає унікальним шансом для відбудови країни на нових засадах. Інструменти, які ЄС надає Україні, такі як Ukraine Facility, відкривають можливості для реалізації великих інфраструктурних проєктів; підтримки реформ у сфері освіти, охорони здоров'я, енергетики; відновлення промисловості з урахуванням принципів ESG (екологія, соціальна відповідальність, управління). Цей підхід поєднує стратегічне планування та короткострокові антикризові заходи, спрямовані на стабілізацію.

Особливість української ситуації – необхідність включення безпеки як змінної до моделей розвитку. Це означає, що розвиток оборонної промисловості, захист критичної інфраструктури, кібербезпека та енергетична автономія мають бути не додатком, а невід'ємною частиною моделі соціально-економічного зростання [Див.: 5; 6; 7].

Безпека стає передумовою інвестиційної привабливості, а тому – і прискореної конвергенції з ЄС. На практиці Україна має формувати гібридну модель, яка поєднує:

- інституціональну трансформацію як фундамент для довіри та ефективності;
 - економічну модернізацію як шлях до зростання та конкурентоспроможності;
 - соціальну інклюзію як умову згуртованості та демократичності;
 - екологічну сталість як відповідь на глобальні виклики;
 - безпекову інтеграцію як гарантію збереження результатів трансформації
- синтез концептуальних підходів дозволить не лише ефективно рухатися до ЄС, а й будувати всередині країни нову модель розвитку – більш стійку, гнучку, орієнтовану на майбутнє.

Список використаних джерел:

1. Кабінет Міністрів України. Національна економічна стратегія на період до 2030 року. URL: <https://nes2030.org.ua>
2. European Commission. Association Implementation Report on Ukraine – 2023. Brussels, 2023. URL: <https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/system/files/2023-11/Ukraine%20AIP%202023.pdf>
3. European Commission. Ukraine Facility Regulation – 2024. URL: https://commission.europa.eu/document/ukraine-facility-regulation_en
4. Світовий банк. Огляд економіки України. Весна 2024. URL: <https://www.worldbank.org/uk/country/ukraine/publication/ukraine-economic-update-spring-2024>
5. Міжнародний валютний фонд. Програма з розширеним фінансуванням для України. Оцінка на 2024 рік. URL: <https://www.imf.org/uk/News/Articles/2024/04/18/pr24123-ukraine-imf-executive-board-completes-review-of-arrangement>
6. Центр економічної стратегії. Політика відновлення України: макроекономічні орієнтири та ризики. Аналітична записка. Київ, 2023. 32 с. URL: <https://ces.org.ua/recovery-ukraine/>
7. DiXi Group. Енергетичний сектор України в контексті євроінтеграції: виклики та перспективи. Щорічний огляд. 2023. Київ: DiXi Group, 2023. 48 с. URL: <https://dixigroup.org/>

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ
УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ
ВЧЕНИХ**

**«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-
ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ
ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»**

V Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених

м. Одеса, 22 травня 2025 року

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ тощо
несуть автори.